

Inwestycje 2012 roku

Rok 2012 był kolejnym dobrym rokiem dla mieszkańców gminy Podedwórze. Samorząd - Wójt Gminy i Rada Gminy, konsekwentnie realizują kolejne inwestycje, które wpisują się w rozwój gminy oraz w znaczącym stopniu przyczyniają się do poprawy jakości życia mieszkańców terenu gminy.

W 2012 roku zakończono II etap budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, zbudowano 95 oczyszczalni, w ramach projektu „Budowa systemu kanalizacji zagrodowej w miejscowościach gminy Podedwórze” (Antopol, Grabówka, Hołowno, Kaniuki, Niecielin, Mosty, Opole, Piechy, Podedwórze, Rusiły, Zaliszcze). Projekt dofinansowany z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 w ramach działania 321 „Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej”.

I etap tego projektu zrealizowano w 2010 r., wówczas zbudowano 75 oczyszczalni. Beneficjentem w tym projekcie była gmina Podedwórze.

Pierwsze przydomowe oczyszczalnie ścieków na terenie gminy powstały w latach 2005 - 2007, wówczas z pomocą środków z ARiMR zbudowano 58 oczyszczalni, beneficjentem byli indywidualni rolnicy a organizatorem realizacji inwestycji Stowarzyszenie na Rzecz Wspierania i Rozwoju Wsi Lubelskiej w Zaliszczu.

W 2011 r. rozpoczęto realizację projektu Czysta energia w Dolinie Zielawy, zadanie realizowane z RPO Województwa Lubelskiego na lata 2007-2013 działanie 6.2 Energia przyjazna środowisku. Projekt zakończono w 2012 r. Założono 104 solary na budynkach mieszkalnych oraz 2 na obiektach użyteczności publicznej.

Systematycznie ulega poprawie jakość dróg na terenie gminy. W roku bieżącym zmodernizowano drogę gminną doja-

fot. Marek Oniśk

Dokończenie na str. 4

Z okazji

*Świąt Wielkanocnych
życzymy Mieszkańcom
gminy Podedwórze
wszelkiej obfitości, tego
co pozwala najlepiej
przeżywać radość
święteczną.*

*Aby te Święta wniosły
do naszych serc radość,
pogodę ducha i pokój.
Życzymy bogatego zajęcia,
dużo wody w poniedziałek
i jak najmielszych spotkań
w gronie przyjaciół i rodziny.*

*Krzysztof Chilczuk
Wójt gminy Podedwórze
Artur Becher
Przewodniczący
Rady Gminy Podedwórze*

Prezydent RP w Antopolu

Izba Pamięci Dworu Antopolskiego

7 października 2012 r. Antopol w gminie Podedwórze odwiedził Prezydent RP **Bronisław Komorowski** z żoną **Anną**. Para Prezydencka razem z panią **Alicją Rudniewską** przebiegła wstęgę otwierając tym samym **Izbę Pamięci Dworu Antopolskiego**, którą poświęcił ksiądz **Wiesław Sitarski** proboszcz parafii Opole.

Para Prezydencka przybyła do Antopola z Muzeum Józefa Ignacego Kraszewskiego w Romanowie, gdzie w wydanym obiedzie uczestniczyli Alicja Rudniewska, **Barbara Kisiel** i **Tadeusz Kisiel**.

Prezydenta Bronisława Komorowskiego i Annę Komorowską w Antopolu witali gospodarze Barbara i Tadeusz Kisiel oraz wójt gminy **Krzysztof Chilczuk** i **Artur Becher** przewodniczący Rady Gminy.

Pani Barbara Kisiel zadbała aby wizyta przebiegała w bardzo sympatycznej atmosferze, przygotowane przez nią podlaskie smakołyki wszyscy chwalili.

Podziękowaniem za gościnne przyjęcie było zaproszenie Barbary i Tadeusza Kisielów przez Parę Prezydencką do Warszawy na uroczystości 11 listopada i do Pałacu Prezydenckiego.

Izba ma siedzibę w biurze firmy Tadeusza Kisielea w Antopolu. Rodzina Tadeusza i Barbary Kisielów od lat jest zaprzyjaźniona z panią Alicją Rudniewską.

Inspiracją powstania Izby była fotografia salonu w dworze antopolskim z 1938 r., na której widnieje garnitur mebli, cudem ocalałych z wojennej zawieruchy i niepewnych dla polskiego ziemiaństwa czasów powojennych.

Podczas okupacji rodzina Zaleskich wyprowadziła się z dworu w Antopolu do Podedwórza, gdzie zamieszkała w dawnym domu Szyi. Zabrano najbardziej potrzebne meble. Dwór w Antopolu został spalony przez radziecką partyzantkę i ocalały tylko te wcześniej wywiezione meble. Pani Zofia Zaleska babka pani Alicji Rudniewskiej została zmuszona do opuszczenia swojego majątku i wówczas zdeponowała meble u księdza proboszcza parafii w Opolu. Nie było wówczas możliwości ich wywiezienia. Później już pani Alicja Rudniewska część mebli zabrała do Warszawy a część umieściła u zaprzyjaźnionej rodziny Bilkiewiczów w Podedwórze. Kiedy uroczystości otwierano kanał Wieprz - Krzna dorośli pojechali na tą uroczystość a dzieci podpaliły wieś, która w dużej części spłonęła, również zabudowania parafialne. Dom Bilkiewiczów stoi na uboczu i to pozwoliło uratować pozostałe meble. I właśnie te meble oraz portrety fotograficzne rodziny Zaleskich i Rudniewskich stanowią początek zbiorów Izby Pamięci Dworu Antopolskiego. (ek.)

150 rocznica Powstania Styczniowego

Na uroczystej sesji Rady Gminy Podedwórze 24 stycznia 2013 r. uczczono 150 rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego.

Okolicznościowe referaty wygłosili dr **Dariusz Tarasiuk** *Powstanie styczniowe w dziejach narodu polskiego*, mgr **Henryk Milanowicz** *Powstanie styczniowe w naszej okolicy. Bitwa pod Kolanem* oraz mgr inż. **Ryszard Hołod** *Dowódcy oddziałów Powstania Styczniowego na terenie Południowego Podlasia* **Bogusław Ejtminowicz (1830-1864)**.

Powstanie styczniowe, najtragiczniejszy ze wszystkich polskich zrywów niepodległościowych, od chwili swojego wybuchu do dnia dzisiejszego, budziło i budzi nadal, wiele emocji związanych z oceną jego sensu - mówi Dariusz Tarasiuk.

Zanim poruszony zostanie problem powstania styczniowego należy wspomnieć o poprzedzającym je powstaniu listopadowym 1830-1831, które wywołała wąska grupa spiskowców. To jednak poparła je zdecydowanie szersza część narodu polskiego, która utożsamiała się z tymi samymi celami, co inicjatorzy zrywu. Chociaż nie udało się osiągnąć oczekiwanych rezultatów, to idea niepodległości pozostała żywa wśród ogółu politycznie czynnych Polaków. Cały okres międzypowstaniowy, stanowił tak naprawdę okres przygotowywania się do nowego zrywu niepodległościowego.

Sprzyjająca ku temu okazja powstała na początku lat 60. XIX stulecia. Do wzrostu nastrojów niepodległościowych przyczyniły się wówczas m.in. rewolucyjne nastroje w Europie oraz liberalizacja polityki carskiej prowadzona przez cara Aleksandra II. W dużym uproszczeniu można przyjąć, że polscy patrioci uznali, że podjęcie przez cara reform jest

oznakią jego słabości. W okręgu włodawskim myśl zrzucenia jarzma carskiego podjęli już w końcu 1860 r. niektórzy ziemianie, m.in. Bronisław Deskur z Horostyty i Teodor Jasieński z Rozwadówki.

W społeczeństwie polskim ukształtowały się dwa główne bloki polityczne „czerwonych” i „białych”. W zasadzie obydwą głosiły te same strategiczne cele polityczne. Zamierzano odbudować niepodległą Polskę w granicach przedrozbiorowych oraz dokonać reform społecznych, które miały unarodowić masę społeczną. Najważniejszą z nich miało być uwłaszczenie chłopów. Oczywiście wśród Polaków istniały rozbieżności dotyczące choćby zakresu reform społecznych. Większość członków obydwu obozów politycznych uznawała również konieczność wybuchu powstania zbrojnego, jako środka do osiągnięcia zamierzonych celów. Istniały jednak zasadnicze rozbieżności w kwestii czasu, kiedy miało do niego dojść. „Biali” planowali je w bliżej nieokreślonej, czyli de facto dalekiej, przyszłości.

Natomiast „Czerwoni” planowali wszczęcie powstania w jak najszerszym czasie. Jednak również oni nie byli przygotowani do wszczęcia powstania na początku 1863 r.

Należy stwierdzić, że wybuch powstania 22 I 1863 r. został sprowokowany przez Rosjan. Ogłosili oni, bowiem przyspieszoną „brankę” do wojska, nie na dotychczasowych zasadach losowania rekrutów, ale poboru na podstawie wcześniej opracowanych list, na których znaleźli się najaktywniejsi uczestnicy polskiej organizacji narodowej. Spiskowcy nie mieli więc w zasadzie wyboru i pomimo słabości przygotowali do działań militarnych rozpoczęli zryw niepodległościowy. Wybuch powstania spotkał się z różnymi reakcjami w społeczeństwie polskim. (cdn.)

Dokończenie ze str. 1

Inwestycje 2012 roku

zdową do gruntów rolnych w Rusiśtach (dotacja celowa ze środków budżetu województwa lubelskiego). Zbudowano chodnik we wsi Rusiły (Projekt dofinansowany z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na I. 2007-2013 w ramach działania 313,322,323 „Odnowa i Rozwój Wsi” operacja pt. Kształtowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę chodnika we wsi Rusiły). Powstały też chodniki we wsiach Opole i Podedwórze (Projekt dofinansowany z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na I. 2007-2013 w ramach działania 313,322,323 „Odnowa i Rozwój Wsi” operacja pt. Kształtowanie przestrzeni publicznej poprzez budowę chodnika we wsiach Opole i Podedwórze).

W ramach tego samego działania wyremontowano świetlice w Opolu.

W Zaliszczu w ramach zagospodarowania przestrzeni publicznej zamontowano wiatę w ramach działania 416 wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla małych projektów, tj. operacji które nie odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania Osi 3, ale przyczyniające się do osiągnięcia celów tej osi.

„Regionalna Sieć Szerokopasmowa Lublin północny-wschód” z działania 4.1. Społeczeństwo Informacyjne w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego 2007-2013, na działanie 8.3 - Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu - eInclusion, Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka.

Liderem projektu jest powiat parczewski, projekt obejmuje cztery powiaty: bialski, radzyński, lubartowski i parczewski. Gmina Podedwórze uczestniczy także w projekcie „Przeciwdziałanie wykluczeniu cyfrowemu zagrożonej części społeczeństwa powiatów północno-wschodniej Lubelszczyzny” realizowanego w ramach Działania 8.3 Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka 2007-2013. Oznacza to, że 16 osób, mieszkańców gminy wytypowanych przez komisję otrzymało komputery, dostęp do Internetu oraz zostało przeszkolonych.

Na terenie gminy Podedwórze realizowany jest projekt Wrota Lubelszczyzny, którego liderem jest Marszałek Województwa Lubelskiego. Projekt zakłada wyposażenie urzędów gmin w sprzęt informatyczny oraz programy do komunikacji społecznej. W ramach tego projektu na budynku Urzędu Gminy zamontowano HotSpot - urządzenie nadające do odbioru Internetu w odległości 300 m. wokół budynku.

„Dolina Zielawy” w konkursie „Energetyczni kreatorzy zmian” ogłoszonym przez Fundację Rozwoju Lubelszczyzny, wygrała projekt i skorzystała z dwóch wyjazdów oraz serii szkoleń. Projekt zakończył się napisaniem Strategii przewidywania i zarządzania zmianą gospodarczą w aspekcie rozwoju potencjału odnawialnych źródeł energii na lata 2012-2019 dla powiatów bialskiego i parczewskiego. Strategia daje możliwość pozyskiwania w latach 2014-2020 środków zewnętrznych na projekty gospodarcze w tym zakresie.

Jako jedyny w powiecie parczewskim Zespół Placówek Oświatowych w Podedwórze Szkoła Podstawowa realizowała projekt „Cyfrowa szkoła” - Zakup pomocy dydaktycznych i innego sprzętu niezbędnego do realizacji programów nauczania z wykorzystaniem technologii informacyjno-komuni-

kacyjnych, w ramach Rządowego programu rozwijania kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych. W ramach projektu m.in. zakupiono nowoczesne pomoce dydaktyczne (19 komputerów uczniowskich i 5 komputerów nauczycielskich, tablicę interaktywną i oprogramowanie).

W 2009 r. gmina Podedwórze złożyła wniosek do PEFRONU o zakup samochodu dostosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych. Rozstrzygnięcie nastąpiło w grudniu 2011 r. a samochód zakupiono w pierwszym kwartale 2012 r. korzystając z 50 proc. dofinansowania.

fot. Marek Oniśk

Gmina Podedwórze wspierała również miejscową parafię rzymskokatolicką w realizacji już kolejnego wniosku mającego na celu „Odnowę budynku architektury sakralnej w Podedwórze - dzwonnica” w ramach Działania 4.1/413 Wdrażanie lokalnej strategii rozwoju w zakresie operacji, które odpowiadają warunkom przyznania pomocy w ramach działania „Odnowa i rozwój wsi” złożony został w odpowiedzi na konkurs I/2011 przez parafię rzymsko-katolicką pw. Podwyższenie Krzyża Św. w Opolu.

fot. Marek Oniśk

W 2010 roku parafia zrealizowała projekt, który pozwolił na wymianę dachu, odnowienie elewacji oraz ogrodzenie Białego Kościoła. W tym roku dzwonnica, został jeszcze grobowiec pierwszych właścicieli Opola z rodziny Szlubowskich. Dotychczasowa owocna współpraca parafii i gminy pozwala mieć nadzieję, że w najbliższej przyszłości i ten obiekt zostanie odnowiony.

Ewa Koziara

*** Po raz kolejny gmina Podedwórze znalazła się na wysokiej pozycji w tegorocznych rankingach samorządowych. Co decyduje o tak dobrej ocenie najmniejszej gminy w powiecie parczewskim?**

Jesteśmy w czołówce rankingów samorządowych, choć jesteśmy najmniejszą gminą w powiecie parczewskim. Rozumiemy wyzwanie czasu i staramy się pozyskiwać środki zewnętrzne na realizację naszych inwestycji. Jest to działanie prowadzone od dawna właściwie od początku jak zostałem wójtem. Pozyskujemy fundusze zewnętrzne składając wnioski sami jako gmina, w partnerstwie „Dolina Zielawy”, w partnerstwie „Dolina Piwonii i Zielawy”, w partnerstwie z gminami powiatu parczewskiego, w partnerstwie z gminami w województwie i Urzędem Marszałkowskim Województwa Lubelskiego, w partnerstwie gminy Dolina Zielawy i gminy Milanów, oraz jako Międzygminny Związek Celowy we Włodawie. Jak z powyższego widać konfiguracje pozyskiwania funduszy zewnętrznych są przeróżne. Do tego dodam jeszcze, że

wa, a historia, dziedzictwo i kultura jest udokumentowana w książkach.

Istniejące na terenie gminy stowarzyszenia z powodzeniem aktywizują mieszkańców i podejmują ciekawe inicjatywy edukacyjne, kulturalne i integracyjne.

*** Jak pan ocenia osiągnięcia i współpracę w partnerstwie „Dolina Zielawy”?**

Podejmując decyzję o partnerstwie „Dolina Zielawy” mieliśmy przede wszystkim na myśli polepszenie jakości życia codziennego mieszkańców 5 gmin. Dzięki wspólnie zrealizowanym projektom wszyscy mamy lepsze drogi, pozyskujemy energię cieplną z instalacji solarnych a także mile spędzamy czas na imprezach kulturalnych.

„Dolina Zielawy” to wyjątkowe przedsięwzięcie, myślę, że nie tylko w województwie lubelskim, ale na terenie całego kraju. Zrealizowaliśmy już cztery duże projekty, mamy złożone wnioski i bogate plany. Trudności i problemy wspólnie pokonujemy i nawzajem się wspieramy.

Jestem zadowolony ze współpracy w ramach partner-

Rozumiemy wyzwanie czasu

Rozmowa z **Krzysztofem Chilczukiem** wójtem gminy Podedwórze

w naszej gminie realizowane są przez starostwo powiatowe w Parczewie dwa scalenia, które zainicjowaliśmy. Wspieramy naszą parafię Opole. Działamy w Lokalnej Grupie Działania „Jagiellońska Przystań” i Lokalnej Grupie Rybackiej „W dolinie Tyśmienicy i Wieprza”.

W tym roku gminy Doliny Zielawy założyły też spółkę z o.o. „Czysta Energia Doliny Zielawy”.

Wnioskujemy wszędzie tam, gdzie możemy realizować nasze cele i uzyskać wsparcie w 50%, 70%, 75%, 85%, a w projektach miękkich i niektórych szkolnych nawet 100%. A że jest to skuteczne, to i zauważalne w rankingach. Moje działania są wspierane przez Radę Gminy, która zapewnia odpowiednie środki finansowe na realizację. Czas dostępności środków na pewno w naszej gminie został wykorzystany.

*** Jak tegoroczne inwestycje wpisują się w rozwój gminy?**

Wykonane zadania inwestycyjne dają rozwój gminie Podedwórze, przyglądając się tym inwestycjom możemy stwierdzić, że samorząd gminny dba o swoich mieszkańców w różnych wymiarach życia codziennego. Mieszkańcy mają gdzie odprowadzić ścieki, budujemy chodniki, które pozwalają bezpiecznie poruszać się, organizujemy imprezy kulturalno-edukacyjne, promujemy nasz teren. Osoby niepełnosprawne mają do dyspozycji odpowiednio przystosowany samochód, dzieci i nauczyciele mogą jako pierwsi w powiecie prowadzić lekcję cyfrowo. W nowym roku będziemy korzystać z sieci Internetu szerokopasmowego, a rodziny w trudnej sytuacji są zaopatrzone w sprzęt i Internet, można korzystać z energii słonecznej podgrzewając wodę, wyprodukowane odpady będą miały swoje miejsce do zagospodarowania, azbestu u nas uby-

stwa „Dolina Zielawy” i przekonany, że dzięki współdziałaniu zrobimy jeszcze więcej w obszarze poprawy jakości codziennego życia ludzi mieszkających na terenie pięciu gmin.

*** W mijającym roku dużo mówiło się o nowelizacji ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego. Z perspektywy małej gminy Podedwórze, jak by pan skomentował potrzebę nowelizacji tej ustawy?**

W gospodarce rynkowej nie ma pojęcia mała, duża gmina, tylko czy ma finanse czy nie. Gminy zawsze muszą wykonywać swoje obowiązki, a dobrobyt mieszkańców da-

nej gminy w zdecydowanej części zależy od podatków mieszkańców powiększonych o pozyskane fundusze zewnętrzne.

Tam gdzie są inwestycje, tam jest rozwój, tam gdzie ich nie ma następuje stagnacja. Ustawa nie wpłynie na poprawę finansów w samorządach, może bardziej ulżyć samorządom niż zdecydowanie coś poprawić, ale należy być konsekwentnym i nadal pracować nad coraz lepszymi rozwiązaniami w obszarze finansowania samorządów.

*** Jakie będziecie realizowali inwestycje w bieżącym roku?**

W 2013 roku będzie rozstrzygnięty konkurs z RPO WL na lata 2007-2013 i jeśli będzie korzystny dla partnerstwa „Dolina Zielawy” to w gminie Podedwórze rozpoczniemy instalowanie nowych kolektorów słonecznych.

Gmina Rossosz też nasz partner w „Dolinie Zielawy” prowadzi wniosek: Poprawa dostępności turystycznej Doliny Zielawy i gmin z Białorusi i Ukrainy, z którego nasza gmi-

„Śpieszmy się kochać ludzi, tak szybko odchodzą. I ci, co nie odchodzą, nie zawsze powrócą...”

ks. Jan Twardowski

Sp. Janusz Litwiniuk, radny Rady Gminy Podedwórze, zmarł 5 listopada 2012 roku. Pozostawił żonę i dwoje dzieci. Głęboko wierzymy, że śmierć naszego Radnego sp. Janusza Litwiniuka ma wiele do powiedzenia nam, żywym. Uświadamia nam, że jesteśmy ograniczeni, że przemijamy, że powinniśmy pomagać tym, którzy sami sobie w życiu poradzić nie mogą, że powinniśmy służyć jeden drugiemu, i czynić bliźniemu tak, jak byśmy chcieli aby nam czyniono. Dlatego musimy cenić czas, który dany jest nam spędzić z tymi, których szanujemy i kochamy.

W imieniu społeczności Samorządowej Wójt Gminy z pracownikami Urzędu Gminy w Podedwórzcu i Przewodniczący Rady Gminy z Radnymi oraz Sołtysami.

Rok 2012 w Krainie Rumianku

Stowarzyszenie Aktywizacji Polesia Lubelskiego przez 10 lat wyteżonej pracy osiągnęło bardzo wiele: w budynku zniszczonej szkoły w Hołownie powstał świetnie **działający Ośrodek Edukacji Regionalnej, Wioska Tematyczna Kraina Rumianku oraz Wiejskie SPA w 100 letnich drewnianych spichlerzach**. Nasze marzenia, aby ożywić życie na wsi i przyciągnąć turystów spełniły się. Została wypromowana gmina, kilkanaście osób znalazło pracę, a w sezonie odwiedza nas około 8 tys. osób, głównie dzieci i młodzież. Z naszych doświadczeń korzystają również uczestnicy wizyt studyjnych z całej Polski.

Inicjatorem tych działań był **Janusz Bilkiewicz**, który przeciwstawił się panującemu przekonaniu, że w gminie nie ma nic ciekawego i że nic nie da się zrobić. Kiedy zaczynaliśmy działalność nikt prawie nie wierzył, że w Hołownie powstanie prężny ośrodek kultury. Stało się to dzięki pasji i zaangażowaniu wielu osób, które bezinteresownie włączyły się w to dzieło. Obecnie jesteśmy samofinansującym się przedsiębiorstwem społecznym, które zatrudnia na stałe 3 osoby, a w sezonie przy obsłudze ruchu turystycznego - 15 osób na umowy cywilnoprawne. **Zarząd Stowarzyszenia nie pobiera nadal żadnego wynagrodzenia**. Działalność prowadzimy od maja do listopada ze względu na problemy z ogrzaniem budynku. Istnieje pilna potrzeba docieplenia ścian i wymiany okien, żeby można było funkcjonować przez cały rok. Mamy nadzieję, że w 2013 roku uda nam się zdobyć pieniądze na ten cel. W mijającym roku udało się również osiągnąć bardzo wiele: został wykończony dom z gliny i słomy, stodoła została przystosowana do działań artystycznych i integracyjnych; założono edukacyjne ogrody kwiatowo - ziołowe; zrewitalizowano cerkwisko i ustawiono rzeźby symbolizujące dramatyczne wydarzenia z okresu zaborów; położono trawniki na posesji; urządzono niewielki plac zabaw, który planujemy wyposażać w dodatkowe urządzenia i zabawki edukacyjne. Poszerzyliśmy także swoją ofertę o fabularną grę terenową „Awantura w Krainie Rumianku”; warsztaty zielarskie,

akcję plastyczną „Szalone tkaczki”; imprezy integracyjne, wieczory panieńskie, kawalerskie, zaręczynowe i sesje fotograficzne. W mijającym roku zorganizowaliśmy także szereg imprez kulturalnych: doroczne Święto Krainy Rumianku, podczas którego otrzymaliśmy kolejną nagrodę Pro Publico Bono za działalność społeczną; wystawę plastyczną znakomitej polskiej malarki **Małgorzaty Ewy Czernik**, którą można było oglądać do końca sierpnia w galerii w stodole; koncert znanego portugalskiego muzyka **Fernando Araujo - YAMIEGO** z zespołami Wrzeciono i Rumenok oraz koncert Gongów Tybetańskich w wykonaniu znanego terapeuty **Stanisława Olszewskiego**. Zespół obrzędowy RUMENOK działający pod naszym patronatem opracował 2 nowe obrzędy - „Żniwa rumiankowe” i „Tradycyjne wykopki” które były wielokrotnie prezentowane podczas festynów i imprez kulturalnych na terenie powiatu i województwa. Ośrodek Edukacji Regionalnej i Wiejskie SPA zostały także zaprezentowane w programach telewizyjnych: Strefa zgniotu - TVP Lublin, Dobre praktyki na terenach wiejskich - TVP Kraków, Ogólnopolskim programie rolniczym TVP Warszawa, oraz Radio „Wnet”. Jak widać jeśli ma się pomysł i chęć działania to można wiele zrobić w każdym środowisku w myśl zasady „**nie pytaj co ci może dać ojczyzna ale pytaj co ty możesz jej dać**”. Zamiast narzekać, siedzieć z założonymi rękami i czekać aż władze gminy, powiatu czy województwa coś za nas zrobią lepiej brać sprawy w swoje ręce.

Wszystkim mieszkańcom życzymy obfitości Bożych Łask z okazji nadchodzących Świąt oraz wszelkiej pomyślności i energii do działania. Zapraszamy także do korzystania z oferty edukacyjnej i wypoczynkowej Stowarzyszenia.

Zarząd
Stowarzyszenia Aktywizacji Polesia Lubelskiego

„Biblioteka jest instytucją, która samym istnieniem świadczy o rozwoju kultury”

Jan Paweł II

Biblioteka w nowej siedzibie

Biblioteka w Podedwórzcu powstała w 1948 r. Początki były bardzo skromne. Księgozbiór w chwili założenia liczył 289 woluminów przysłanych z przydziału centralnego przez Ministerstwo Oświaty.

Na przestrzeni lat w bibliotece pracowali: **Stanisław Kusiuk, Eugeniusz Pawluczuk, Michał Tyszczyk, Zuzanna Kazińska, Weronika Mielniczuk, Anna Iwaniuk, Hieronim Wójcik, Zofia Marciniak** i obecnie: **Marianna Zamyłko** od 1973 r. (zatrudniona na cały etat) i **Maria Masiuk** od 1987 r. (zatrudniona na 2/3 etatu).

Nadzór merytoryczny nad biblioteką sprawowała najpierw Powiatowa Biblioteka Publiczna we Włodawie do 1975 r., wówczas powstało województwo białkopodlaskie i nadzór przejęła Biblioteka Wojewódzka w Białej Podlaskiej i jej Oddział w Parczewie. Stan taki przetrwał do końca 1999 r., wówczas zlikwidowano województwo białkopodlaskie. Obecnie nadzór merytoryczny nad Biblioteką sprawuje Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Hieronima Łopacińskiego w Lublinie i Powiatowa Biblioteka Publiczna - Centrum Kultury w Parczewie.

Placówka w Podedwórzcu często zmieniała siedzibę - urzę-

możliwość bezpłatnego korzystania z interesującej pozycji jest atutem świadczącym o atrakcyjności naszej placówki. Mimo popularności komputerów, Internetu biblioteka nie traci swoich czytelników a tym samym swojego znaczenia.

Wychodząc naprzeciw potrzebom czytelników korzystających z usług bibliotecznych staramy się systematycznie uzupełniać i poszerzać nasz księgozbiór o najbardziej potrzebne pozycje.

Biblioteka od lat prowadzi też działalność kulturalno-oświatową: tematyczne lekcje bibliotekoznawstwa o książce, czasopiśmie, okazjonalne wystawy i wystawki, gazetki i inne informacje, coroczny konkurs wspólny z biblioteką szkolną - najaktywniejszy czytelnik dziecięcy i młodzieżowy, wieczory bajek. Biblioteka włącza się do organizacji festynów, do organizacji konkursów literackich i sprawnościowych. Niezapomniane są wycieczki organizowane dla dzieci: rowerowe do Horodyszcz, Łyniewa i Romanowa, autobusem gminnym: do Białej Podlaskiej, Leśnej Podlaskiej, Janowa Lubelskiego, Zamościa, Leżajska, Łańcuta, Białowieży, Horoszek, Serpelic, Grabarki, Kodnia, Jabłecznej, Sławatycz, Kazimierza Dolnego, Nałęczowa, Puław, Kozłówek i Grabanowa. Ponadto bibliotekarki niejednokrotnie organizowały Andrzejki, choinki dla dzieci, Dzień Kobiet, spotkania z pisarzami: T. Chudym, M. Józefacką, A. Nosalskim, T. Styculą, D. Tarasiukiem i E. Koziarą.

Biblioteka była współorganizatorem trzech seminariów ogólnopolskich Towarzystwa Uniwersytetów Ludowych pt. „A to Polska właśnie - różne barwy pogranicza”.

Na szczególną uwagę zasługuje fakt, że biblioteka należy do Lokalnej Grupy Działania „Jagiellońska Przystań” czego owocem są zrealizowane trzy wnioski i dofinansowane w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju w zakresie małych projektów objętego PROW na lata 2007-2013”.

Wydano: dwie publikacje autorstwa D. Tarasiuka tj. „Dzieje parafii Opole wpisane w dziedzictwo regionu” - uznana jako książka Roku za 2010 „Lublin-Lubelszczyzna” w kategorii Publikacje Bibliotek oraz album pt. „Cztery strony Gminy Podedwórze”. Zostało zorganizowane Misterium Wielkiego Tygodnia i Śniadanie Wielkanocne. W 2013 r. zostanie wydana publikacja pt. „Śladami przeszłości po Gminie Podedwórze. Monografia historyczna” oraz w 2014 r. publikacja pt. „Gmina Podedwórze w rysunku i malarstwie”.

Jako pracownice biblioteki wykonujemy różne czynności: zakup, opracowanie w tym od 2011 r. w systemie bibliotecznym MAK+, gromadzenie i upowszechnianie. Ta różnorodność pracy sprawia, że praca nie jest nużąca i jednostajna. Cieszymy się, że możemy służyć czytelnikowi z naszej Gminy i nie tylko z naszej.

Maria Zamyłko

fot. Marek Orniś

dowała w budynku Gromadzkiej Rady Narodowej, w baraku Państwowego Ośrodka Maszynowego, w domach prywatnych: u państwa Stępników, Hołodów - 10 lat, Trebików - 4 lata, od 1988 r. w budynku Urzędu Gminy a od 14 listopada 2012 r. w Niepublicznym Zakładzie Opieki Zdrowotnej Ośrodka Zdrowia.

Sieć biblioteczną w gminie tworzą: Gminna Biblioteka Publiczna w Podedwórzcu i powołana w 1988 r. Filia Biblioteki w Hołownie, mieszcząca się w budynku Ośrodka Edukacji Regionalnej. W Filii pracowali: **Wiesław Bliźniuk** i **Zbigniew Solecki** a od 1999 r. obsługą filii zajmują się pracownice Biblioteki Gminnej. Prawidłowe funkcjonowanie bibliotek, efekty ich działania na rzecz środowiska lokalnego są uzależnione od pracy i zaangażowania samych bibliotekarzy, jak też od warunków zagwarantowanych przez lokalne władze samorządowe. Zgodnie z Ustawą o samorządzie gminnym oraz Ustawą o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej, prowadzenie i utrzymanie bibliotek jest zadaniem własnym Gminy o charakterze obowiązkowym. Obecna dobra lokalizacja,

POKL czyli co???

Program Operacyjny Kapitał Ludzki - POKL - to możliwość finansowania działań społecznych na rzecz spójności społecznej. Koncepcja spójności społecznej zakłada, że ważny jest nie tylko wzrost gospodarczy, ale również zmniejszanie dystansu między biednymi i bogatymi, zwiększanie dostępu do wiedzy, przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i wiele innych obszarów istotnych ze względu na jakość życia ludzi. Wokół tej koncepcji - budowania i wzmacniania kapitału ludzkiego i społecznego - zbudowana jest polityka społeczna Unii Europejskiej.

Kapitał ludzki, czy kapitał społeczny?

Kapitał ludzki to umiejętności pojedynczych ludzi, ich wiedza, zdolność do świadomego podejmowania działań i rozwiązywania problemów. Kapitał społeczny, wykorzystując właśnie zdolności pojedynczych ludzi, stawia na ich swoistą kooperację na rzecz np. społeczności lokalnej.

Nie można efektywnie budować społeczeństwa obywatelskiego bez współdziałania, zrzeszania się, zaufania.

Unia Europejska określa ogólne ramy wydatkowania pieniędzy, które mają służyć aktywizacji zawodowej, zmniejszaniu bezrobocia, zmniejszaniu rozwarstwienia społecznego czy promowaniu edukacji przedszkolnej. Ale to Polska podjęła decyzję na co konkretnie wyda te środki, na co przeznaczy więcej, na co mniej.

POKL to część Funduszy Strukturalnych, funduszy przeznaczonych przez Unię Europejską na wyrównywanie dysproporcji między państwami i regionami w Europie. Pieniądze POKL są przeznaczone na dawanie możliwości i szans obywatelom poprzez rozwój edukacji, rynku pracy i integrację społeczną.

Integracja społeczna sprzyja aktywowaniu lokalnych społeczności. **Aktywna Społeczność** to wspólnota obywateli, która świadomie i odpowiedzialnie zarządza swoim terytorium. Bez względu na to, gdzie i w jakiej roli obywatele występują, kierują się oni dobrem zarówno jednostki, jak i wspólnoty. Docelowo ważne jest, aby ludziom w danym miejscu poprawiła się jakość życia.

Pomysł na projekt

Przede wszystkim nie trzeba bać się pisania projektów. Niestety lęk ten jest odczuwalny, a wynika to po prostu z braku wiedzy. Trzeba zaufać ludowemu przysłowiu, że nie święci garnki lepią i po prostu wyposażyć się w elementarną wiedzę na temat pisania projektów. Bo zasady są, trzeba je

znać i umieć się nimi posługiwać.

Założeniem leżącym u podstaw dobrego projektu jest stwierdzenie, że należy realizować przedsięwzięcie, które rozwiąże lub złagodzi istniejący obiektywnie problem. Podmiot decydujący się na przygotowanie projektu najlepiej wie jakie działania należy podjąć, aby zaistniały problem rozwiązać. Pomysłodawca powinien więc rozwiązywać problemy, które są mu najbliższe i o których ma największą wiedzę. Z pomysłu powinno zatem w sposób niewątpliwy wynikać jego uzasadnienie. A więc kluczem do sukcesu udanej interwencji społecznej jest dobry pomysł i właściwie przemyślany oraz przygotowany, na podstawie prostych zasad.

Z możliwości jakie daje Europejski Fundusz Społeczny oraz inne źródła finansowania tzw. projektów miękkich dofinansowanie mogą uzyskać przedsięwzięcia niekomercyjne, służące innym, adresowane do grup będących w trudnej sytuacji np. ekonomicznej, zawodowej czy społecznej. Jeżeli projekt nastawiony jest wyłącznie na zysk można ubiegać się o dofinansowanie komercyjne. Środki pochodzące z EFS mają służyć ludziom - grupom docelowym nieradzącym sobie na pracy, mającym trudności z integracją społeczną czy cierpiącym z powodu innych barier społecznych. Warto o tym pamiętać na każdym etapie przygotowania i realizacji projektu.

Ewa Koziara

Regionalny Ośrodek Europejskiego Funduszu Społecznego w Białej Podlaskiej świadczy swoje usługi na terenie powiatów: m. Biała Podlaska, bialskiego, parczewskiego, radzyńskiego, łukowskiego.

ROEFS bezpłatnie oferuje:

- **doradztwo** - związane z opracowywaniem i wdrażaniem wysokiej jakości projektów w ramach POKL
- **animację** - przygotowanie lokalnych liderów do działania
- **szkolenia** - jak skutecznie aplikować o środki w ramach POKL, opracować projekt i nim zarządzać; specjalistyczne z zakresu zamówień publicznych i pomocy publicznej
- **informację** - aktualności EFS, dobre praktyki, informowanie o ofercie szkoleniowej dostępnej dla mieszkańców regionu.

Zadzwoń: 83 343 77 63

Rozumiemy wyzwanie czasu

Dokończenie ze str. 5

na będzie realizowała przebudowę centrum Podedwórze. Jest to projekt międzynarodowy i terminy są uzależnione od pracy Wspólnego Komitetu i partnerów zagranicznych.

Liderem kolejnego projektu jest gmina Jabłoń. Realizując projekt: Poprawa bezpieczeństwa ekologicznego w Dolinie Zielawy, gmina Podedwórze skomputeryzuje jednostkę OSP w Podedwórze, która należy do KSRG, a w 2014 r. jednostka zostanie doposażona w lekki samochód pożarniczy z wyposażeniem.

Gmina w roku bieżącym ściśle współpracuje ze Starostwem Powiatowym w Parczewie realizującym na naszym terenie wnioski: Poprawianie i rozwijanie infrastruktury związanej z rozwojem i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa poprzez scalanie gruntów. Scalanie i prace poscaleniowe są prowadzone we wsi: Piechy, Zaliszcze i część Opola.

Cały czas monitorujemy różne możliwości pozyskiwania środków pozabudżetowych i staramy się z nich korzystać.

Rozmawiała:

Ewa Koziara

To jest przyszłość

Rozmowa z **Arturem Becherem** przewodniczącym Rady Gminy Podedwórze, nauczycielem, który realizuje z uczniami projekty z POKL.

* Kończy się w ramach Unii Europejskiej okres finansowania 2007-2013. Warto dokonać pewnych podsumowań.

Z pewnością należy to zrobić, choćby dlatego, aby lepiej zaplanować i efektywniej wykorzystać kolejny okres budżetowania unijnego. Podsumowując, nie możemy gubić szerokiej perspektywy oceny wykorzystanych szans i straconych możliwości. Możemy spojrzeć na Polskę - kraj, który był beneficjentem wielu projektów infrastrukturalnych. Polskie samorządy nadrobiły wiele zapóźnień inwestując w drogi, kanalizację, wodociągi, infrastrukturę społeczną i ekologiczną. Ważne też są poczynania dotyczące polskich gospodarstw rodzinnych. Wielu rolników zmodernizowało swoje gospodarstwa tak, że nie ustępują one zachodnim standardom. Z członkostwa Polski w Unii Europejskiej skorzystał również przemysł i polscy przedsiębiorcy. Każdy z wymienionych obszarów wymaga pogłębionych analiz. Takie są prowadzone. W samorządach, miarą spojrzenia na mijające finansowanie UE, są zrealizowane projekty inwestycyjne i społeczne. Te ostatnie - projekty dotyczące działań w obszarze kapitału społecznego - są najtrudniej mierzalne.

* Właśnie, jak pan ocenia działania podejmowane w ramach kapitału społecznego?

Przede wszystkim chciałbym zaznaczyć, że dzięki dotacjom z UE termin kapitał społeczny dotarł do świadomości społecznej.

W wielu obszarach ubiegania się o dotacje uprzywilejowane były stowarzyszenia. Generowało to zdolność i gotowość ludzi do działania we współpracy na rzecz osiągania wspólnych celów. Rodziły się zaufanie i potrzeba zrzeszania się. Widoczne to jest w naszej Gminie - powstały nowe stowarzyszenia, które włączyły się do współpracy z samorządem, bądź samodzielnie realizowały projekty wzmacniające kapitał ludzki.

* Jak Pan ocenia realizację założeń Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na terenie gminy Podedwórze?

Program Operacyjny Kapitał Ludzki dał możliwość uaktywnienia się instytucji i organizacji pozarządowych. Realizowano projekty, których wnioskodawcami były Gmina Podedwórze, szkoła, biblioteka, stowarzyszenia. O potrzebie i słuszności takich działań świadczą np. nabór chętnych do planowych działań oraz zrealizowanie i rozliczenie dofinansowanych operacji. Podkreślenia wymaga fakt, że adresatami inicjatyw byli mieszkańcy naszej gminy w różnym przedziale wiekowym. Ze wsparcia skorzystali uczniowie - od przedszkola po gimnazjum - oraz osoby dorosłe. Kadra, która pracowała przy wdrażaniu projektów nabyła nowe doświadczenia i umiejętności. W tym obszarze również wzrósł potencjał lokalnego kapitału ludzkiego.

* Które, zrealizowane projekty zdaniem Pana zasługują na szczególne wyróżnienie?

Każda ze zrealizowanych operacji zakończyła się sukcesem. I to już ją pozytywnie wyróżnia. Trudne jest wskazanie jednego, konkretnego projektu. Musielibyśmy się zastanowić nad kryteriami wyboru.

* Proszę jakieś kryterium zaproponować.

Niech takim kryterium będzie obszar współpracy, który jest

ważny z punktu widzenia kapitału społecznego rozumianego jako suma wiedzy, umiejętności i chęci działania poszczególnych ludzi. Stosując taką formę oceny z pewnością na pierwszy plan wysuwa się projekt „Tradycja i praca”. Zaangażował on Wojewódzki Urząd Pracy jako instytucję wdrażającą, samorząd, stowarzyszenie, lokalnych przedsiębiorców. Przyczynił się do promocji gminy Podedwórze w województwie lubelskim.

Jeśli popatrzymy na POKL poprzez pryzmat wyrównywania szans edukacyjnych, z pewnością ważne będą działania podejmowane w ramach przedszkola, szkoły podstawowej i gimnazjum. To były olbrzymie, z punktu widzenia naszej lokalnej społeczności oraz wielości podejmowanych inicjatyw, przedsięwzięcia, których efekty będą jeszcze długo widoczne.

* Słyszysz się, że środki wydatkowane na Kapitał Ludzki są nieefektywnie wykorzystywane. Są tacy, którzy uważają, że lepiej wesprzeć inwestycje. Jak jest Pana zdanie?

Sądzę, że musimy na współczesne problemy patrzeć poprzez zrównoważony rozwój. Przenosi się on na szczebel lokalny i wyraża się rozwojem gospodarczym, który odbywa się w oparciu o zasoby środowiska i kapitał ludzki. Rozwój gospodarczy nie może szkodzić przyrodzie i powinien efektywnie wykorzystywać lokalną społeczność, zapewniając jednocześnie wymienną pokoleń. Finansowanie działań w ramach POKL to tak naprawdę finansowanie w dłuższej perspektywie rozwoju gospodarczego, a zatem i inwestycji.

* Jakie ma Pan osobiste doświadczenia w ramach wzmacniania kapitału ludzkiego?

Przede wszystkim z racji wykonywanego nauczycielskiego zawodu uczestniczyłem w realizacji projektów dofinansowanych w ramach wyrównywania szans edukacyjnych. Stałem się podejmować działania, które wspierają rozwój młodego człowieka w obszarze stosowania nowych technologii. To jest przyszłość. Najwięcej satysfakcji sprawia mi prowadzenie Szkolnej Giełdy Papierów Wartościowych. Podstawowa edukacja ekonomiczna jest potrzebna. Cieszę się, że w swoich działaniach napotykam ludzi, którzy odczuwają potrzebę wspierania takich inicjatyw. Zawsze mogę liczyć na pomoc pana Zbysława Gabrylewicza - prezesa Banku Spółdzielczego w Wisznicach. Podejmowanie działań we współpracy i osiąganie zakładanych celów są nierozdzielnie związane z kapitałem społecznym, który - ciągle podkreślam - jest sumą wiedzy, umiejętności i współdziałania ludzi, których łączy poczucie tożsamości lokalnej.

Dziękuję za rozmowę:

Ewa Koziara

OSP integruje - 50 lecie OSP Zaliszcze

W Zaliszczu 6 maja 2012 roku odbyła się uroczystość związana z obchodami 50. rocznicy OSP Zaliszcze - „OSP integruje - 50 lecie OSP Zaliszcze”.

Tego dnia na placu przy remizie strażackiej spotkali się strażacy ochotnicy i mieszkańcy Zaliszcza, strażacy z Podedwórze, mieszkańcy gminy Podedwórze i zaproszeni goście.

Mszę św. w kościele parafialnym w Opolu - Podedwórze odprawił zastępca kapelana diecezjalnego **ks. Andrzej Biernat** oraz proboszcz parafii Opole **ks. Wiesław Si-tarski**.

Po Mszy świętej wszyscy przyjechali do Zaliszcza. Wójt gminy **Krzysztof Chilczuk** i **Rafał Dudyk** prowadzili oficjalną część uroczystości podczas której księża poświęcili pamiątkową tablicę.

Medale wręczali **Wiesław Nowak** Członek Prezydium Zarządu Oddziału Wojewódzkiego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Lublinie, **Waldemar Wezgraj** Starosta Parczewski, Prezes Zarządu Oddziału Powiatowego ZOSP RP w Parczewie, mł. bryg. **Leszek Szymański** przedstawiciel Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Parczewie, **Krzysztof Chilczuk** Prezes Zarządu Oddziału Gminnego Związku Ochotniczych Straży Pożarnych Rzeczypospolitej Polskiej w Podedwórze oraz **Salwin Słyszko** Prezes Ochotniczej Straży Pożarnej w Zaliszczu.

Po wręczeniu medali i wyróżnień publiczność wysłuchała koncertu orkiestry strażackiej z Milanowa. Dzieci i młodzież z Zaliszcza recytowały wierszyki dla strażaków ochotników.

Organizatorzy przygotowali również konkursy dla młodzieży. Chętnych nie brakowało aby wziąć udział w konkursie „Młody strażak” i „Sprawny strażak”. Dla najmłodszych przygotowano konkurs plastyczny „Mój kolorowy świat”, w którym wzięło udział aż 29 dzieci.

Na imprezie nie zabrakło występu grupy cyrkowej „Mali wytrwali” z Zaliszcza i zespołu „Wrzeciono”, który z dedykacją dla prezesa OSP Zaliszcze zaśpiewał „Hymn Floriana”.

Na uczestników imprezy czekała również słodka niespodzianka, jaką był ogromny tort w kształcie wozu strażackiego, który upiekła Krystyna Władyczuk. Wszyscy kosztowali także produkty tradycyjne przygotowane przez mieszkańców Zaliszcza. Bigos, grochówka, pierogi i przepyszne ciasta czy smalec z kiszonym ogórkiem zniknęły ze stołów w mgnieniu oka. Obecni na imprezie mogli również oglądać wystawę historyczną ze zdjęciami i przedmiotami rękodzieła ludowego. Z okazji jubileuszu została wydana ulotka o wsi Zaliszcze i jednostce OSP Zaliszcze, którą każdy mógł zabrać do domu.

Imprezę zakończyła zabawa taneczna z zespołem „Me-taf”.

Prezes Ochotniczej Straży Pożarnej w Zaliszczu **Salwin**

Słyszko podziękował wójtowi gminy Podedwórze **Krzysztofowi Chilczukowi** za pomoc w zorganizowaniu 50. rocznicy OSP Zaliszcze i za ufundowanie tablicy pamiątkowej oraz wszystkim, którzy przyczynili się do udanej uroczystości. Swój istotny wkład mieli też sponsorzy, prezes podziękował: **Jerzemu Chromikowi, Andrzejowi Kiryczukowi, Marii i Janowi Iliasz, Ewie i Janowi Sokółowskim, Renacie Sokółowskiej, Jerzemu Sokółowskim, Arturowi Słyszko, Bogdanowi Szabatowi, Tomaszowi Borsukowi** oraz **Andrzejowi Borsukowi, Katarzynie i Mirosławowi Domańskim**. Prezes Banku Spółdzielczego w Wisznicach **Zbysław Gabrylewicz** ufundował zbiornik wodny. Serdeczne podziękowania złożył mieszkańcom wsi Zaliszcze za przygotowanie posiłków, dekorację miejsca imprezy i przygotowanie wystawy historycznej. Podziękował też druhom strażakom, którym przewodniczył naczelnik **Radosław Koncerewicz**, za odnowienie remizy, przygotowanie placu na imprezę i zaangażowanie w realizację imprezy.

Ewelina Rudkowska

Odnaczeni zostali:

Złotym medalem za zasługi dla pożarnictwa po raz drugi: Słyszko Salwin; **Złotym medalem za zasługi dla pożarnictwa:** Borsuk Wiaczesław; **Srebrnym medalem za zasługi dla pożarnictwa:** Chilczuk Krzysztof, Duda Sławomir, Kiryczuk Andrzej, Łobejko Ryszard, Słyszko Zdzisław; **Brązowym medalem za zasługi dla pożarnictwa:** Koncerewicz Radosław, Słyszko Artur, Welik Andrzej. **Odnaką Strażak wzorowy:** Jednous Emil, Kiryczuk Rafał, Koncerewicz Marek, Kosacki Adam, Mazuryk Łukasz, Panasiuk Piotr, Sokółowski Piotr, Szałkowski Marcin, Władyczuk Kamil. **Odnaką za wysługę lat:** 50 lat: Duda Leonid; 45 lat: Koncerewicz Stanisław, Panasiuk Wiesław, Słyszko Salwin; 35 lat: Duda Sławomir, Słyszko Zdzisław; 30 lat: Kiryczuk Andrzej, Mazuryk Zdzisław; 25 lat: Jednous Dariusz, Koncerewicz Marek, Turuk Leszek; 20 lat: Andrejuk Marian, Borsuk Wiaczesław, Łobejko Ryszard, Saczuk Andrzej; 15 lat: Słyszko Artur, Welik Andrzej, Welik Grzegorz; 10 lat: Koncerewicz Radosław, Kosacki Adam, Mazuryk Łukasz, Panasiuk Piotr; 5 lat: Władyczuk Kamil. **Dyplomem uznania wyróżnieni** zostali: Borsuk Tomasz, Duda Marcin, Romaniuk Ryszard, Turuk Maciej, Szechniuk Paweł. W imieniu wszystkich oznaczonych strażaków podziękowania złożył **Radosław Koncerewicz** Naczelnik OSP w Zaliszczu.

Wydawca: Gmina Podedwórze, 21-222 Podedwórze 44, tel. 83/379-50-11
e-mail: ug@gmina-podedworze.pl www.gmina-podedworze.pl

Przygotowanie gazety do druku: Ewa Koziara, tel. 513-236-751

Druk: „AWA-DRUK” Radzyń Podl., tel./fax 83/352-25-91, e-mail: biuro@awadruk.pl

50. lecie OFP w Zaliszoku

Rok 2012 w Krainie Rumianku

Święto Krainy Rumianku 2012 (od lewej: Alicja Jachiewicz Szmidt - Fundacja Kresy 2000, Tomasz Wasilewski - Fundacja Pro Publico Bono, Krzysztof Chilczuk - wójt Gminy Podedwórze, Gabriela Bilkiewicz -prezes SAPL, Grażyna Łańcucka - wiceprezes SAPL).

Ekologiczny dom z gliny i słomy

Warsztaty zielarskie

Zrewitalizowane cerkwisko: rzeźby symbolizują walkę dobra ze złem

Uczestniczki wizyty studyjnej z Łodzi w ogrodzie Wiejskiego SPA

Ogród kwiatowo-ziołowy „Pod Aniołem”

Wieczór zaręczynowy w stodole; w tle wystawa malarki Małgorzaty Ewy Czernik

Pustelnik - jedna z postaci fabularnej gry terenowej „Awantura w Krainie Rumianku”